M168

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

LKA

„The Thought" Lithuanian Newspaper / Licensed by ICD, Office of Military Government for Bavaria / Editor and publisher: J. Vasaitis / Printed by Druckerei- und Verlagsgenossenschaft e. G. m. b. H., Memmingen/Allgäu, Schrannenplatz 6. — Postscheckkonto München Nr. 14 210.

MINTIS

Karo valdžios leista / Redaktorius leidėjas J. Vasaitis / Laikraštis išeina pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais. / Prenum. mėn 10.— RM atskiras Nr. 80 pfn. / Ein. sąskaita: Volksbank Memmingen e. G. m. b. H. Nr. 9149. / Adresas: „Mintis", 13b Memmingen, Postfach 116 Postscheckkonto München Nr. 14 210

Nr. 44 (281). II metai | LAIKRASTIS LIETUVIŲ BENDRUOMENEI | Memmingen, 1947. IV. 25.

Maskvos konferencija pasibaigė

Londonas. (BBC) Maskvos užsienių reikalų ministerių konfrencija pasibaigė.

Jungtinių Amerikos Valstybių, Didžiosios Britanijos ir Prancūzijos užsienių reikalų ministeriai slaptame posėdyje konstatavo, kad susitarti su Sovietų S-ga dėl vokiečių kilmės turtų Austrijoje yra negalima. Užs. reikalų ministeris Marshallis visą Austrijos taikos klausimą pasiūlė perduoti Jungtinėms Tautoms.

Už. reikalų ministerių pavaduotojai padarė galutiną santrauką konferencijoje nuveiktų darbų, kas liečia Vokietijos taikos sutartį. Čia įeina ir tos problemos dėl kurių nepavyko susitarti. Šis protokolas bus perduotas svarstyti Kontrolinei Tarybai Berlyne, kol susirinks kita užs. reikalų ministerių konferencija.

Be to paskutiniame posėdyje buvo nutarta iki š. m. rugsėjo mėnesio sumažinti Vokietijoje esančias okupacines pajėgas, o Austrijos klausimams nagrinėti sudaryti specialią komisiją, kurios rezidencija bus Vienoje.

Kitą užs. reikalų ministerių konferenciją nutarta sušaukti Londone lapkričio mėnesyje. Galimas dalykas, jog ministeriai dar susitiks rugsėjo mėnesyje laike JT pilnaties sesijos.

Konferencijos dalyviams Stalinas suruošė atsisveikinimo vaišes. Marshallis išskrido per Paryžių į Vašingtoną. Kiti delegacijos nariai išvyksta traukiniu.

Vašingtonas. „Užsienio politikos sąjunga" savo neseniai paskelbtame pranešime pažymi, kad JAV ir kitos vakarų valstybės turėtų išlaikyti savo jėgas Vidžiamio jūroje, kurios atstotų panaikintą italų laivyną. Čia pat išreiškiama nuomonė, kad taikos sutartis su Italija „leidžia slavams įsigalėti" Vidžiamio jūroje. Kai tik šalia Italijos atsistatysianti stipriai ginkluota Jugoslavija, sunku įsivaizduoti, kokiu būdu galėsiančios Vakarų valstybės pasitraukti iš Vidžiamio jūros, neužleidžiant jos slavų ekspansijai, kurią Vakarų valstybės iki šiol bandančios apriboti.

N. de F.)

Jugoslavija kliudo susitarti dėl Austrijos

Maskva (UP) Užsienių reikalų ministerių pavaduotojai, svarstydami Austrijos sutarties projektą, susitarė, kad visi vokiečiai, taip vadinamieji Volksdeutschai, turi būti grąžinti iš Austrijos į Vokietiją. Pavaduotojai susitarė dar šiais dviem klausimais: 1) Laike 90 dienų, taikos sutarčiai įsigaliojus, iš Austrijos turi būti atitraukta visos okupacinės kariuomenės, o sąjungininkų kontrolinė komisija turi būti likviduota tuojau, kaip tik taikos sutartis įsigalios. 2) Austrijai uždedama atsakomybė už padengimą sąjungininkų okupacinių įstaigų Austrijoje paleistų į apyvartą pinigų. Dėl Sovietų S-gos pasiūlymo pripažinti Jugoslavijai Kaerntено provincijos dalį, šios dienos posėdyje užs. reikalų ministerių pavaduotojai nesusitarė.

Belgradas. Fiume mieste sprogo stotyje stovėjęs vagonas su 10—20 to sprogstamosios medžiagos. Sprogimas sukėlė didelę paniką ir padarė daug nuostolių. Užmuštųjų skaičius siekia 40, o sužeistųjų 200. Jugoslavijos valdžios organai priskiria šį sprogimą prie sabotažo aktų. (NF)

Patvirtino paskolą Graikijai ir Turkijai

— Vašingtonas. JAV atstovų rūmų užsienio reikalų komisija priėmė 12 balsų, prieš 3 susilaikiusius, Graikijos ir Turkijos pagalbos projektą. Senate šis projektas buvo kelis kartus diskutuojamas. Respublikonų partijos vadas senatorius Vandenbergas pareiškė laike paskutiniųjų debatų: „Jei kongresas Graikijos ir Turkijos pagalbos plano nepatvirtins, tas reikštų tą patį, kaip kad JAV turėtų atsižadėti savo moralinės ir dvasinės įtakos pasaulyje. Pabrėždamas, kad tarp JAV ir SSSR egzistuoja pagrindiniai nesusitarimai visose jų santykių srityse, senatorius pridūrė: „Yra būtina priversti Maskvą suprasti, kad JAV nėra linkusios daryti nuolaidų virš tam tikrų ribų." (N. de F.)

Londonas. (BBC) JAV senatas 67 balsais prieš 23 balsus priėmė paskolos Turkijai ir Graikijai suteikimo įstatymo projektą.

Oslo. Wallace Oslo mieste pasakytoje kalboje pareiškė bijąs, kad JT tapsiančios grupės valstybių nukreiptų prieš Sovietų s-gą. Jam prikišamus kaltinimus dėl jo antiamerikoniškumo — atrėmė pabrėždamas: „Jei aš kritikuodama Ameriką galėsiu išgelbėti taiką, tai aš kritikuosiu Ameriką. Jeigu amerikiečiai nevers šališkai, jie pasveiks nuo savo isterijos kaip vaikai nuo tymų." (NF).

Churchillis vėl pareiškė, kad jo nuomone karas nėra neišvengiamas, bet jis gali iškilti, jeigu Anglija ir Amerika ves šališką nusiginklavimo ir taikos politiką, kuri jau kartą yra privedusi prie karo. (NF)

Padėtis Graikijoje rimtėja

United Press praneša, kad generolas Marshallis iš Maskvos kreipėsi į kongresą, prašydamas neatidėliojant patvirtinti prezidento Trumano programą dėl teikimo pagalbos Graikijai ir Turkijai.

Graikijos vyriausybė kreipėsi į Jungtines Amerikos Valstybes prašydama atsiųsti į Solonikus stiprius karo laivyno vienetus, nes prie graikų — jugoslavų sienos esą pastebimi dideli guerilla banditų sambūriai.

Atėnai. Tsaldaris viename politiniame susirinkime pareiškė, kad Amerikos pagalba Graikijai ją įpareigoja greitai ir galutinai likviduoti sukilėlius. Amerikos pagalba užtikrina Graikijai pergalę prieš užsienio sąmokslą, kuriame yra įvelta išdavikiška Graikijos komunistų partija.

Rytprūsių padalinimas

Kada mes kovo 10 d. badavome, mes kreipėmė savo žvilgsnius į Maskvą su viltimi, kad, mums taip labai opus, mūsų krašto klausimas gal bus nors ir netiesioginiai paliestas. Bet štai jau Maskvos konferencija eina prie galo, o mūsų troškimai neišsipildo. Todėl atrodo, kad mums teks ir šį kartą nusivilti.

Mūsų krašto likimo klausimas galėjo iškilti tik kaip pašalinis klausimas, būtent, svarstant Vokietijos sienų pakeitimus. Kaip žinome, jau Potsdamo susitarimu Rytprūsiai yra padalinti tarp Sovietų S-gos ir Lenkijos. Bet šis padalinimas nėra dar galutinis, nes jis turi būti patvirtintas taikos konferencijoje ir įrašytas į taikos sutartį. Todėl mes visu atydumu sekėme Maskvoje vykstančius debatus Vokietijos sienų klausimu. Tiesa, kadangi ne vienu principiniu klausimu keturi didieji nesusitarė tai išeitų, kad ir sienų klausimas tebėra atviras. Bet ta neaiški padėtis mums begalo rūpi.

Iš to atžvilgio mums labai didelės reikšmės turi Rytprūsių padalinimo klausimas. Jau Paryžiaus konferencijos metu, buvęs JAV užsienių reikalų ministeris J. Byrnes, yra pareiškęs, kad jei sovietai nėra pakeitę savo nusistatymo dėl Rytprūsių, tai JAV yra linkusios jų pretenzijas pripažinti. Paskutiniųjų metų bėgyje sovietai gana aiškiai įrodė savo nusistatymą tuo klausimu, nes Rytprūsiai yra virtę sovietine provincija. Tą jau ne kartą yra patvirtinęs ir Maskvos radijas.

Kyla klausimas: ką gero mes galim sulaukti tokiai padėčiai esant? Kokie yra paskesnieji keturių didžiųjų nusistatymai tuo klausimu? Žinoma, už viską daugiau čia reiškia JAV nusistatymas. Kada š. m. balandžio 9 d. Maskvoje buvo svarstomas sienų klausimas, dėl Rytprūsių Marshallis taip išsireiškė: „Būtų galima skaityti užbaigta, kad pietinė Rytprūsių dalis turi tapti lenkiška sritim". Išeitų, kad apie šiaurinę Rytprūsių dalį nė nebekalbama: ji jau aiškiai sovietiška. O kartu, su šiaurine Rytprūsių dalimi ir mūsų Tėvynė lieka SSRS sienų ribose.

Sunku yra suprasti JAV politiką šiuo atžvilgiu, būtent, kas verčia taip ilgai tylėti dėl šio taip užsilikusio klausimo. Tas dar labiau darosi nesuprantama, kad tuo pat metu taip drąsiai yra keliami viešumon visai nauji klausimai, kaip pav. dėl pagalbos teikimo Graikijai ir Turkijai. Kad JAV visus klausimus nori sureguliuoti teisingai, tą patvirtina ir Marshallio pareiškimas diskusijose, svarstant Vokietijos sienų klausimą: „Mes turim tą klausimą taip sutvarkyti, kad ateityje Jungtinės Tautos išvengtų tarptautinio trynimosi, kuris galėtų pakenkti bendrajam gerbūviui ir saugumo bei taikos išlaikymui". Argi Pabaltijo klausimas yra toks menkas klausimas, kuris, atrodo, negali pkenkti taikos išlaikymui?

Nors mes netikim, kad taikingais susitarimais būtų galima pakeisti dabar esančią padėtį Pabaltijo kraštuose, bet mums yra nesuprantamas tas ilgas išsisukinėjimas ir noras šį klausimą apeiti. Būtų begalo svarbu, kad keturi didieji bent savo nuomones pareikštų, kaip tai jau padarė visais kitais Europos klausimais. Todėl mes turime daryti viską, kad Pabaltijo klausimas būtų pagaliau išjudintas.

Vl. Bs.

KETURIŲ PAKTO REIKŠMĖ

Labai dažnai įvairiose konferencijose girdėti tariant: „jau du kartus pirmoje šio šimtmečio pusėje Vokietija puolė Europą". Taip, Vokietija iki šiol buvo ir agresyvi ir ekspansyvi. Bet antrasis pasaulinis karas ją perbloškė; ji liko į zonas suskaldyta ir okupuota, ginklavimosi fabrikai išmontuoti arba susprogdinti, o milijonai karo belaisvių dar iki šiol nepaliesta. Ir vistiek Vokietija liko koks tai agresijos baubas, prieš kurį jos kaimynai daro sąjungas, grupuojasi ir vis tuos savo tygius pateisina vienu ir tuo pačiu motyvu: „prieš galimą pavojų iš Vokietijos puses". Tuo motyvu vadovaujantis yra suraitytas anglų — prancūzų paktas, tas pat sakinys skamba lenkų — čekoslovakų pakte, tuo pačiu pagrindu ir Sovietai laiko didelės karines pajėgas Vokietijos okupuotoje zonoje ir kituose slavų kraštuose.

Prisidengdama tais pačiais savo strateginio saugumo sumetimais 1940 m. birželio mėn. Sovietų S-ga okupavo Pabaltijo valstybes. Gal būt ta okupacija ir neišsaukė Vakarų valstybių griežto protesto, kadangi iš tikrųjų visi matė, jog Vokietija grąsina savo kaimynams.

Bet dabar, kadą jau Vokietija yra sužlugdyta, turėtų išnykti ir ta nepagrįsta baimė dėl galimo naujo vokiečių puolimo. Normaliai galvojant laikas jau būtų paleisti milijoninės armijas, nes senasis Europos agresorius yra išnykęs. Jei nebūtų tos perdėtos naujo užpuolimo baimės, Vokietijos okupacinėse zonose esančios kariuomenės galėtų būti sumažintos iki minimumo, o iš tokių kraštų, kaip Austrija, Lenkija, Vengrija, Rumunija ir kiti, jos galėtų būti visai atitrauktos.

Kad išnyktų tas vokiškosios agresijos baubas Europoje, jau praėjusiais metais amerikiečiai paruošė Vokietijos galutino nuginklavimo ir jos kontroliavimo planą. Pagal tą planą ir okupacijai pasibaigus Vokietijoje turi likti sąjungininkų karinės misijos, kurios nuolat stebėtų ir tikrintų įmones, kad Vokietija vėl slaptai ieapsiginkluotų. Šitą planą buvęs JAV užsienių reikalų ministeris J. Byrnes patiekė sąjungininkams praėjusiais metais Paryžiaus konferencijos metu. Kiek atsimename, tuomet Molotovas prieš šį planą didelių prieštaravimų nepareiškė. Jis tiktai pageidavo, kad susitarimas galiotų ne 25 metus, kaip Byrnes buvo numatęs, bet 40 metų. Planas nebuvo galutinai apsvarstytas, nes tai neįėjo į Paryžiaus konferencijos dienotvarkę.

Dabar, Marshallis vykdamas į Maskvą pasiėmė ir Byrnes paruoštąjį Vokietijos nuginklavimo planą ir pavadino jį keturių paktu. Praėjusią savaitę jis patiekė tą paktą Ministerių Tarybai ir siūlė jį priimti, kad vieną kartą būtų užbaigta ta nepagrįsta baimė ir kad, ją pašalinus, būtų galima įgyvendinti Europoje pastovias saugumo sąlygas. Tiek prancūzai, tiek ir anglai šiam projektui pritarė, bet Molotovas tuojau patiekė savo kontr — pasiūlymą, kuris iš esmės pakeičia visą reikalą. Jis šį paktą riša su Ruhro problema, su Vokietijos denacifikacija ir žemės reforma. Ta prasme jis siūlo papildyti keturių paktą. O tie jo siūlomieji papildyti klausimai yra tie patys, dėl kurių Ministerių Taryba posėdžiavo keletą savaičių ir neįstengė susitarti. Žinoma jei saugumo paktas yra rišamas su žemės reforma, jis netenka savo reikšmės ir tada nukrypstama į kraštutinumus. Todėl Marshallis statė kategorišką klausimą Molotovui: taip arba ne. O kada jis į tai atsakymo negavo, jam nebuvo kitos išeitise, kaip nuo savo sumanymo atsisakyti. Ir tada jis pasakė: „Kadangi mums nepavyko principiniai susitarti dėl nuginklavimo sutarties projekto, aš siūlau pereiti prie kito dienotvarkės punkto svarstymo".

Klausimas yra labai aiškus, jog visi sąjungininkai nenori kad Vokietija vėl atsiginkluotų. Bet kada reikia susitarti tokiu principiniu taikos klausimu, atsiranda nenugalimos kliūtys ir visas taikos kūrimo darbas turi sustoti. Reikia pripažinti jog tikrai su dideliu kantrumu užsienių reikalų ministeriai diskutuoja visus opiuosius Europos klausimus. Nors laike šešių savaičių nieko nepavyko susitarti, vis tiek projektuojama sušaukti kitą konferenciją Londone ar kitur. Sunku atspėti kokia yra tokių konferencijų tikroji prasmė. (Vb).

TRUMPAI

* Prezidentas Trumanas senatorių Warren Austin paskyrė JAV atstovu nepaprastai JT sesijai, kurioje bus svarstomas Palestinos klausimas. (DPD)

Helsinkis (DPD). Suomijos Banko valdytojas Tuonuoja pranešė, kad, nežiūrint jo dėtų pastangų, sudaryti Suomijos vyriausybę nepavyko. Politiniuose sluoksniuose tvirtinama, kad Suomijoje reikalingi nauji rinkimai.

Maskva (Tass). Olandija numato siųsti apmokinti savo karo lakūnus į Angliją ir savo karo aviaciją aprūpinti anglų lėktuvais.

Madridas. (NF) Argentinos pasiuntinybės Madride pranešimu, perduotu per Madrido radiją, Argentinos prezidento žmona priėmė gen. Franko pakvietimą apsilankyti Ispanijoje gegužės mėnesį.

* Italų Consulta priėmė būsimosios Konstitucijos straipsnį, kuriame sakoma:: „Kiekvienas asmuo turi teisę laisvai reikšti savo mintis žodžiu ir raštu. Spauda neturi nė nuo įstaigų nė nuo cenzūros priklausyti. (UP)

Muenchenas. Austrijos kancleris Figly atsakydamas į kursuojančius gandus, kad Maskvoje todėl nesusitariama, jog Austrijos valdžia esanti antirusiška pabrėžė, jog Austrijos valdžia esanti tik austriška ir norinti gerų santykių tiek su rytais tiek su vakarais.

Londonas. Maitinimo padėtis Ruhro srityje vis dar tebėra labai kritiška. Neatvykus laiku numatytoms javų siuntoms, duonos norma periodui sumažinta iš 5 svarų į 3 svarus.

Londonas. (BBC) Tarp Prancūzijos, D. Britanijos ir JAV sudarytas, 6 men. galiosiantis susitarimas dėl anglies eksporto iš Vokietijos. Kai iškasimas pasieks 280.000 to per dieną, nutarta eksportuoti 21 % iškasamos anglies, o iškasimui pasiekus 370.000 to — 25 %.

Teroras Palestinoje prasidėjo

Jeruzalė (Dena) Sekmadienį Palsetinoje įvyko keli teroro aktai, kurių metu buvo sužeista dešimts britų kareivių. Per vieną bombinį atentą britų kareivių kino teatre Nathanya mieste, tarp Haifos ir Jafffos, kaip oficialiai pranešama, buvo sužeista šeši britų kareiviai. Ryšyje su tuo, telefoninis susisiekimas tarp Nathanya ir Jeruzalės yra nutrauktas. Sunkiai buvo sužeisti keturi britų kareiviai, kurie važiuodami netoli Nathanya užvažiavo ant minos. Taip pat oficialiai pranešama, kad pakeliui į Haifą sunkvežimiui užvažiavus ant minos buvo sunkiai sužeisti du arabai. Į britų kareivių stovyklą prie Rehovoth buvo mesta bomba, bet ji didelės žalos nepadarė.

Londonas. (BBC) Pietinėje Palestinoje žydų teroristai padarė pasikėsinimą prieš atostogininkų traukinį, vykstantį iš Kairo į Haifą. Traukinyje be karių buvo civilių moterų ir vaikų. Užmušta 5 kariai ir 2 civiliai. Pasikėsinimas padarytas 2 val. po turėto įvykdyti mirties sprendimo dar dviems žydų teroristams.

Londonas. Į Kiprą grąžintas laivas su 700 žydų nelegalių emigrantų, keliavusių Palestinon. Per incidentą sužeista keleta žydų ir jūrininkų.

Londonas. (BBC) Regensburge žydų DP surengė protesto demonstracijas prieš anglus už pokorimą Gruner ir kitų žydų teroristų.

Kairas. Ketvirtadienį vakare Ismailio mieste prie Sueco kanalo, kur buvo apsistoję iš Nylo deltos evakuoti anglų kariuomenės daliniai, prieš anglų policijos būstinę, British Hotle ir karininkų patalpas, sprogo trys bombos. (NF)

— **Bagdadas.** Irako užsienio reikalų ministeris dr. Fadhil al Jamali išdėstė užsienio politikos programą, kurioje, tarp kitko, dėl Palestinos klausimo pasakė: „Irako parlamentas patvirtino Arabų Lygos priimtus nuostatus. Palestinos problema yra visų arabų valstybių problema: jos išsprendimas reiškia gyvybę arba mirtį visoms arabų valstybėms. (N. de F.)

Londonas. Diplomatiniai sluoksniai konstatuoja, kad anglų kariuomenė yra atitraukiama iš Irako todėl, kad ten padėtis yra stabilizavusis. (N. F.)

Bažnyčios padėtis Rytuose

Berlin (NZ) Prieš keletą dienų Kölno vyskupijos sekretoriatas išleido atsišaukimą, pagal kurį 2300 R.Kat. dvasininkų, kilusių iš lenkų dabar valdomų Vokietijos rytinių sričių, prašo „vardan teisybės, religijos ir žmoniškumo grąžinti šimtmečiui jiems priklausiusią tėvynę ir užtikrinti žmonišką gyvenimą". Dėl tos priežasties „Die Neue Zeitung" kreipėsi į abiejų vokiečių bažnyčių atstovus Berlyne, prašant smulkesnių paaiškinimų apie bažnyčių padėtį rytinėse srityse.

Pagal katalikų įstaigų davinius, dabar lenkų valdomose Vokietijos rytin. srityse prieš karą buvo 4.000 dvasininkų, iš kurių jau 2.300 ištremta, 400 žuvo per karo veiksmus, 200 tebėra karo nelaisvėje ir 300 dingę. Apie 600 vokiečių katalikų dvasininkų dar gyvena anoj pusėj Oderio — Neissės linijos. Jiems esą įsakyta pasilikti savo parapijose iki nebus evakuotas paskutinis parapijietis. Jau ištremtieji klebonai, remdamiesi bažnytine teise, skaito save, kaip ir ankšiau, savo tėvynės parapijų dvasininkais. Jie ir nemano atsisakyti nuo savo pareigų. Šitas aiškinimas buvo paremtas Vatikano atskiru įsakymu, po Potsdamo konfrencijos. Tas įsakymas net reikalauja, kad dvasininkai iki taikos sureguliavimo neatsisakytų iš savo pareigų.

Lenkų vyskupai paskyrė užimtose srityse tik administratorius, kurie esą tik bažnyčios teisių sargyboje prieš lenkų valstybę. Lenkų dvasiškiai stengiasi išsiklaidžiusiems vokiečiams tikybiniai patarnauti, tačiau privalą būti labai atsargūs, kadangi jau dabar tarp bažnyčios ir vyriausybės esą didelių diferencijų. Nors esą vokiečių parapijoms leista savo kalba laikyti pamaldas, tačiau iš kitos pusės, jie negalėjo gauti jokių dovanų — paketų, kurie esą paskirstomi išimtinai tik per lenkų Charitas draugiją lenkams tikintiesiems. Pagal Berlyne turimas žinias, lenkų įstaigos esančios priverstos, dėl darbininkų trūkumo, neišleisti darbingų vokiečių. Vokiečių dvasiškiai, lygiai kaip ir sovietų valdomose rytin. srityse, negauna maisto kortelių, jei jiems nepavyksta įrodyti dirbant „produktingą" darbą. Taip vienas klebonas Karaliaučiuje tarp kitko dirba kaip pieno išvežiotojas.

Evangelikų bažnyčios vadovybė Berlyne teturi tik palaidą neaprobuotą ryšį su savo parapijomis rytinėse srityse. Jas aplanko dvasiškiai iš rytinių sričių tik progai pasitaikius. Apsilankiusieji praneša, kad iš prieš karą buvusių už Oderio — Neissės linijos 2090 protestantų dvasiškių pasiliko tik apie 50 pastorių. Kai tuo tarpu Karaliaučiaus srityje tėra tik trys protestantų kunigai. Jų bendradarbiavimas su lenkų evangelikų bažnyčia, kuri teturi visoj dabart. Lenkijoje 60 dvasiškių, esąs visai patenkinamas. Tačiau darbe jiems trukdanti valstybė ir lenkų katalikų bažnyčia.

Priešingai Lenkijai, kur yra įtempimas tarp valstybės ir bažnyčios, katalikų bažnyčios santykiai su aukšt. sovietų įstaigomis Vokietijoje esą geri. Tiktai turima dažnų sunkumų su žemesnėmis sovietų instancijomis. Tikybos pamokas mokyklose leidžiamos, tačiau pasitaiko, kad mokyklos neduodą patalpų tikybos pamokos mokyklose leidžiamos, tačiau per pamokslus turi dvasiškiai būti labai atsargūs, nes okupantai labai „sentimentalus" esą. Pavyzdžiui užakcentavimas trečiojo Dievo prisakymo, vietos komendantūros traktuojamas kaip „sabotavimas sekmadienio darbo". Vienas įtakingas komunistas Saksonijoje neseniai pareiškęs: „Leiskite dvasininkams tuo tarpu ramiai darbuotis. Vieną kartą mes vistiek juos visus turėsime". Katalikų laikraščiai bei žurnalai nesą leidžiami. Amerikiečių licenzijuotas Berlyno „Petrusblatt" praėjusiais mėnesiais buvo pasiunčiamas į kai kurias parapijas, tačiau ir dažnai buvo konfiskuojamas. Kreipiantis į rusų įstaigas gautas atsakymas, kad šis laikraštis kaip išeinantis amerikiečių zonoje Berlyne, negalįs būti siunčiamas į rytų zoną.

Evangelikų sluoksniuose kalbama, kad paskutiniu laiku SMA (sovietų karinė valdžia) ir bažnyčios vadovybė stengiasi tarpusavio santykius pagerinti. Dabar, pavyzdžiui, nebereikia prieš sakant pamokslą jo tekstą duoti cenzūrai patikrinti, kaip kad buvo vietos komendantūrų klebonams įsakoma. Dvasiškių panaudojimas okupacinės valdžios reikalams, susitarus vyskupui Dibeliui su SMA atstovu, esąs nebepraktikuojamas. Taip pat SMA atstovas sutikęs, kad užsienio bažnyčių dovanos, kurios iki šiol išimtinai buvo skirstomos SED įtakoje esančios „Volkssolidarität", būtų skirstomos pačių evangelikų globos įstaigų. Nuolaidumą pildant šiuos bažnyčios norus, bažnytiniuose sluoksniuose manoma, tur būt seksiąs iš pašalies inspiruotas naujas bažnyčios sambūris, panašiai kaip, kad buvo „Deutsche Christen unter dem Hitlerregime". Kaip eksponentas šios galimos krypties esąs numatomas prof. Arnim Lieb (Baselis), kuris neseniai pakviestas į Berlyno universiteto teologijos fakultetą. (Vr.)

Vertingi dokumentai

Atlantic City (UP). Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybė kreipėsi į savo mokslininkus ir pramonininkus padėti išversti tūkstančius vokiečių ir japonų slaptų dokumentų, kurie pateko amerikiečiams į rankas kaip karo grobis. Vienas Ofice of technical service, Vašingtone, tarnautojas paaiškino, kad tie dokumentai yra verti milijonus dolerių, nes jie išduoda vokiečių ir japonų techniškas paslaptis iš chemikalų sąstato, žinių perdavimo optikos ir elektronų tyrimo srityje. 360.000 tų dokumentų kopijų jau yra įsigijusios kai kurios amerikiečių firmos.

Muenchenas. Susitarta parašyti muitų ir ūkio uniją tarp Belgijos, Olandijos ir Luksemburgo.

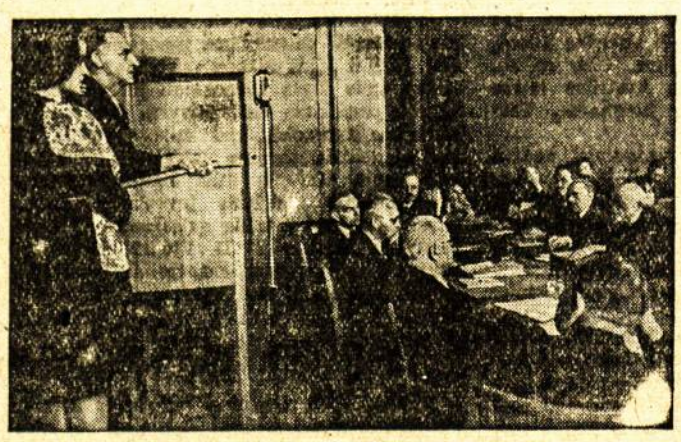

Vyr. JAV okupacinių pajėgų viršininkas Vokietijoje generolas Lucius D. Clay kalba į vokiečių administracijos pareigūnus Stuttgarte (Dena — Bild)

Aplink pasauli per 79 valandas

Čikagos parkerių fabrikantas, milionierius ir sportininkas Miltonas Reynoldas, išskridęs iš New Yorko aplink pasaulį, po 78 val. 55 min. ir 30 sek. sugrįžo vėl į New Yorką. Jis norėjo lakūno Howardo Hughes 1938 m. pasiektą skridimo aplink pasaulį rekordą sumušti. Lakūno Howardo Hughse rekordas buvo 91 val. ir 12 minučių. Reynoldo pasirinktas kelias, kurį jis norėjo nuskristi per 55 valandas, buvo 8.000 km ilgesnis, negu Hughes, kadangi jam sovietai neleido skristi per jų teritoriją. Jis skrido per Gander (Neufundland), Paryžių, Kairą, Kalkutą, Šanchajų, Tokio ir Anchorage (Alaską). Reynoldo lėktuvas, pavadintas „Bombschell", amerikoniškas bombonešis typo A 26, buvo vairuojamas kapitono Williamo Odom. Reynoldas skrido kaip žvalgas. Lėktuvas pasiekė 760 km. greitį į valandą.

Nors Reynoldas apskrido aplink pasaulį greičiau negu Hughes, taičau jo rekordas dar nebus pripažintas oficialiu pasaulio rekordu, nes jo skridimas nebuvo Tarptautinės Susisiekimo sąjungos prižiūrimas. Reynoldas tai atmetė, kadangi sąjunga reikalavo iš jo 5000 dolerių padengimui kaštų dėl laiko registravimo įvairiose nusileidimo vietose.

Reynoldo parkerių fabrikas pranešė, kad jis sekančiomis dienomis išleis į rinką naujos rūšies parkerių, kurie vadinsis „Reynolds Bombschell" — t. y. vardu mašinos su kuria Reynoldas apskrido pasaulį. (v)

* Su amerikiečių laikraščiais „Life" ir „The New York Times" vedami pasitarimai dėl spausdinimo Churchillio prisiminimų iš paskutiniojo karo laikų. Anglijoje tuos atsiminimus spausdins „Daily Telegraph".

* Gimimo dienos proga Anglijos Sosto įpėdinei princesei Elizabietai Pietų Afrikos s-ga įteikė brangią deimantų ir brilijantų dovaną.

* James F. Byrnes, buvęs JAV užsienių reikalų ministeris, Vašingtone atidarė advokato biurą.

Anglų zonos rinkimų rezultatai

Bad Nauheim (Dena). Dar negalutinai patvirtintais duomenimis praėjusį sekmadienį laike rinkimų į Landtagus britų zonoje, t. y. Niedersachsene ir Schleswig - Holsteine, laimėjo socialdemokratai, o Nordheim-Westfalijoje — krikščionys demokratai. Pagal iki šiol surinktus duomenis visoje britų zonoje socialdemokratai surinko 3.131.127 balsus ir pravedė į Landtagus 173 atstovus, o krikščionys demokratai surinko 2.747.987 balsus ir pravedė 144 atstovus. Toliau iš eilės seka komunistų partija, už kurią balsavo 891.026 rinkikai; ji pravedė 26 atstovus. Iš 13,3 mil. turėjusių teisę balsuoti balsavo 9 milijonai, t. y. 67%. 420.000 balsų buvo negaliojančių.

Papildomai pranešama, kad palyginus su spalio mėnesyje buvusiais rinkimais Nordrhein-Westfalijoje už socialdemokratus ir už krikščionis demokratus paduotų balsų skaičius sumažėjo, o už komunistus priešingai — padidėjo. Praėjusį rudenį komunistai surinko tik 9,4% balsų, o dabar — 14,02%. O Schleswig-Holsteine komunistai tesurinko tik 36.109 balsus ir nepravedė nė vieno atstovo.

Vyt. Alantas

AUKSO MARGUTIS

— Hm, vis dėlto ateina Velykos. Lauksi ar nelauksi, jos vistiek kartą per metus pasibarbena tau į duris. Lietuvoje jų laukdavai, o čia ... Gal ir čia lauktum, jei žinotum kaip jas sutikti. Anų laikų papročių čia nepritaikysi, o naujų tremtyje dar nespėjome sukurti. Tiesą sakant, gal čia ir ne taip ... Savo papročius mes iš Lietuvos atsivežėme, bet nėra dirvos jiems čia tarpti. Išsamiau pagalvojus, viskas yra pinigo klausimas. Gali nuvažiuoti ir į Šacharą ir su laukinukais gali Velykas švęsti lietuviškai, jei tik turi pinigo. O ir Lietuvoje gyvendamas, jei neturėjai pinigo, negalėjai kaip reikiant švenčių atšvęsti. Pinigas, visur pinigas ... Kas turi pinigo, tas ir tremtyje tokias Velykas ištaiso, kad žmogus imi galvoti sapnuojąs. Žiūrėk, Benediktaičiai perniai kad suorganizavo Velykas, tai garsas apie jas nuskambėjo per visą stovyklą, o gal dar ir kitas pasiekė. Buvome ir mes su žmona. Šiemet reikėtų verkiant atsirevanšuoti, bet kišenė tuščia, o Unrra juk Velykų stalo nesuruoš ...

Taip galvojo vartydamasis nuo vieno šono ant kito Grigalius Vaizgenis Verbų naktį. Žmona, vaikai ir kiti jo kambario įnamiai seniai miegojo. Klausimas iš kur gauti pinigo jau kada Vaizgeniui kamavo galvą, bet kol Velykos dar buvo toli, jis vis kažin kaip raminosi, kad viskas kaip nors susitvarkys; tačiau kai jau reikėjo pyragai kepti, o niekas nesitvarkė, jam nuotaika visai surūgo. Žmona, visada linksma ir geros nuotaikos moterėlė, iš jo juokėsi ir nė kiek nesijaudino. Nėra — nereikia, sakydavo ji, svarbu, kad dar pavalgyti turime ko. O Benediktaičius atvaišinsime grįžę į Lietuvą. Kvaršyti sau galvą, kad neturi kuo pavaišinti draugų yra tas pats kaip gailėtis , kad negimei milionieriumi ...

— Taip tai taip, bet vis dėlto ... — jis atsakydavo.

Vaizgenis buvo pakankamai protingas ir su žmona nesiginčydavo, bet vis dėlto ... Tas nebaigtas sakinys daug ką reiškė. Jis pagalvodavo, kad kiti vis dėlto gali. Vaizgenis žinojo, kad ir žmona panašiai galvoja tik jam to nesako, nes nenori jo žeminti ir dar labiau jam nuotaiką gadinti. Ir ji mėgsta paulioti ir draugus pavaišinti tik nekalba apie tai dėl šventos šeimos ramybės. Toki norai yra ir jokiu tylėjimu jų neužgniauši. Ir Vaizgenis jausdavosi labai nejaukiai, tartum būtų kuo nusikaltęs, kai girdėdavo savo žmoną su tam tikra pagarba kalbant apie vieną ar kitą stovyklos gyventoją, kuris moka „kombinuoti". Į akis ji jam niekad nieko nesakydavo, bet ar būtinai reikia plikyti akis, jei žmogui nori padaryti priekaištą? Aplink mestas priekaištas kartais būna dar skaudesnis.

Ir vis dėlto ... Ir vis dėlto jis pats taip pat mėgo gerai pavalgyti ir išgerti. Jis nebuvo joks girtuoklis, kaip, sakysime, amžinos atminties jo senas draugas Justinas Matjošaitis, kuris prieš devyneriu metus atsiskyrė su šiuo pasauliu nuo persigėrimo, bet išgerti stikliuką mėgo, kaip ir kiekvienas padorus pilietis; jis nebuvo joks apsiryjėlis, kaip kitas jo bičiulis Valerijonas Karaliūnas, kuris mirė prieš septynerius metus nuo persivalgymo, bet gerą patiekalą mokėjo pagerbti, kaip ir kiekvienas iš mūsų. Vaizgenis mėgdavo pasvajoti apie žąsieną, o apie kalakutieną, kurią jis ypatingai mėgdavo, nebedrįsdavo nė užsiminti. Jam greit sukaks 50 metų. Lietuvoje per savo darbštumą ir taupumą jis buvo tvirtai atsistojęs ant kojų, o dabar, kai senatvė jau beldžiasi į duris, kai metas imti galvoti apie ramų poilsio kampelį, jis pasidarė elgėta. O juk dar norėtųsi ir pačiam gyvenimu pasidžiaugti ir savo šeimą aprūpinti ...

Buvo ir daugiau tokių „ir vis dėlto". Vaizgenis iš savo patyrimo buvo išmokęs branginti pinigą. Jo nuomone, gali galvoje daug smagenų ir neturėti, bet turėk kietai prikimštą piniginę ir tau visos durys bus atviros: tu vistiek būsi išmintingas ir tau visi lenksis. Jei iš kvailo turtuolio ir pasijuokiama, tai tik jam nusigrežus. Pinigai — laisvė, gerovė, pagarba ...

— O kas tau kliudo visa tai turėti? — išgirdo Vaizgenis tylų juoką.

Jis apsidairė ir pamatė ant spintos sėdintį jauną velniuką. Jis maskatavo nuleistomis kojomis, o jo uodegos galas pūpsojo ant Vaizgenio skrybėlės, kabančios ant spintos durų. Tamsoje velnio akys žėrėjo, kaip dvi žarijos. Velniūkštis jam priminė bezdžionę, tik iš raguotos kaktos jis panešėjo į jauną veršiuką.

— Kas tau kliudo pasidaryti turtingu? — pakartojo nelauktas svečias. — Tu gali būti turtuolis ,tik reikia šį tą daryti. Sėdint rankas sudėjus, auksas į kišenę nepabirs.

— Ką aš turiu daryti? — paklausė Vaizgenis nė kiek nesistebėdamas apsilankėliu, tartum jis jo būtų seniai laukęs.

— Nieko ypatinga, tu turi man truputį pasidarbuoti ...

— Žinau, aš tas velniškas istorijas, — beveik piktai pertraukė jis velnią. — Už tą pasidarbavimą tu pareikalausi iš manęs užrašyti savo sielą, kad po mirties galėtum man ant sprando jodinėti ...

Velnias vėl tyliai ėmė juoktis:

— Tavo galvojimas apie velnius gerokai senstelėjęs. Tu, matyt, tik tiek težinai, kiek apie mus girdėjai iš savo bobutės. Pasakyk tu man, kas šiais motorizuotais laikais bejodinėja sprandais? Mes, pragaro gyventojai, esame dideli technikos pažangos šalininkai. Jei jūs šiandien didžiuojatės savo atomine bomba ir laikote ją paskutiniu technikos laimėjimu, tai tu manai, kad ji atsirado be mūsų inžinierių pagelbos? Mūsų agentai užkimo bešnabždėdami jūsų mokslininkams į ausį kaip ir kas reikia daryti ... Bet tai kitas reikalas. Aš tau tik norėjau pasakyti, kad jei tu šiandien apsilankytum pragare, tu jo visai nebepažintum. Tau bobutė pasakojo, kad pragare tik dūmai rūkstą ir smala dvokianti. Atsiprašau, mes jau seniai, daug seniau už jus, kaminus pasistatėme ir venteliaciją įsivedėme. Pas mus dabar viskas modernizuota, elektrifikuota ir sumechaninta. Higijienos reikalvimus mūsų vadovybė neblogiau už jus supranta. Mūsų įnamiai tikrai nepalyginti geriau gyvena, kaip jūs čia tose nuo bombų suskeldėjusiose kareivinėse. Mes turime gazą, centrinį šildymą, kiekvienas gyventojas atvykęs gauna atskirą kambarį. Jei jiems nusibosta sėdėti kambaryje, jie gali išeiti pasivaikščioti po parką, kuris visą naktį iliuminuotas. Parke griežia geriausių pasaulio muzikų orkestras, mūsų teatruose vaidina geriausi pasaulio artistai, o mūsų biblioteką ir meno galerijų tai nėra ko ir lyginti su Londono, Paryžiaus ir Vatikano tomis pačiomis įstaigomis, daug pranešesnės, Menininkai, kol jie gyvena ant žemės, paprastai, būna mūsų geriausi draugai, todėl jiems ir pragare reiškiama didelė pagarba ...

Bet ar tu nemeluoji? — paklausė Vaizgenis.

— Kam man meluoti? Jei nori, gali pats įsitikinti. Kelkis ir sėsk man ant nugaros. Galėsi ten ir savo senus draugus aplankyti. Jiems bus labai malonu. Sėskis ir laikykis tvirtai man už ragų.

— Tu sakai, kad pas jus viskas motorizuota: gal kokį lėktuvą man čia paduotum ...

— Lėktuvą! — su panieka nusišypsojo velnias, — mes jau seniai skraidome rakietomis. Tu tikrai labai atsilikęs ...

Velniukas nušoko nuo spintos ir Vaizgenis tiesiai iš lovos apžergė jam sprandą ir įsikabino už ragų.

— Ar toli mane neši? — dar jis paklausė, bet per oro švilpimą atsakymo nebenugirdo. Vaizgenis norėjo apsižvalgyti kur ir kaip skrenda, bet iš baimės nuslįsti nuo velnio nugaros nieko nematė. Pagaliau nebuvo ir kada, nes jie staiga atsidūrė ties milžiniškais aukštomis geležinėmis kolonomis vartais, prie kurių stovėjo du seni velniai sargybiniai ir patikrino jų dokumentus. Viršum vartų žibėjo ugninėmis raidėmis parašas: Sveikiname atvykusius! Susižavėję pragaro grožybėmis, jūs nebesivilsite keltis kitur!

— Jie čia moka pasitikti svečius, — pagalvojo Vaizgenis, sekdamas paskui savo palydovą dideliu koridoriumi.

Velniukas pabarbeno į vienas duris ir jas atidarė. Vaizgenis apstulbo ant slenksčio. Kambarys buvo erdvus ir taip šviesus, tartum iš palubės būtų švietusi saulė. Ir apstatytas jis buvo karališkai: minkšti, raudonu aksomu apmušti baldai buvo meniškai išmėtyti po visą menę; sunkios, raudono šilko užuolaidos kabėjo ant langų; viena jų buvo truputį praskleista, ir Vaizgenis pamatė didelį, keistą parką, kuriame griežė milžiniškas orkestras; tamsiai raudonas patiesalas dengė viso kambario grindis. Bet labiausiai jį pritrenkė didelis stalas, apkrautas pujkiausiais valgiais ir gėralais ir už stalo besėdį jo seni bičiuliai: Justinas Matjošaitis ir Valerijonas Karaliūnas. Už jų kėdžių stovėjo dvi jaunos, gražios patarnautojos.

Pamatę Vaizgenį, jie pašoko nuo stalo.

Apsvarstykime ir tai

Norime grįžti namo; daugiau — tikimės grįžti. Kad negaišintumėm laiko, jau dabar galvojam, ką darysim grįžę, mąstom, kokia bus valstybės santvarka, svarstom, kaip atstatinėsim sugriautą Lietuvą.

Bet, taip besvarstydami, vieną iš svarbiausių dalykų užmirštame, lyg problemos čia visai nebūtų. Turiu galvoj tarptautinius santykius — ir tai su savo kaimynais, latviais ir estais.

Esame vieno likimo tautos. Kovojame nuolatos su tais pačiais priešais, svarstome tas pačias problemas, tuo pačiu grindžiame savo ūkinį gyvenimą, taip pat nuo visko, išskyrus baimę, laisvinami tėvynėse likę mūsų broliai, o mes patys dalinamės ta pačia tremtinio dalia. Ar bereikia sakyti, kad visos aplinkybės sulieja mus kaip ir į vieną vienetą trijuose asmenyse, vieną kūną iš trijų sąnarių?

Aplinkybės sulieja, bet mes vėl persiskiriam. Vietoj, kad kovoti ir dirbti bendrai, mums geriau patinka pavieniui — ir šiuo atveju tai nėra sveikas individualizmas. Dar ir prieš karą, visai neatsižvelgiant į visokias Pabaltijo sutartis ir sąjungas, į Pabaltijo ar šiaurės Valstybių Federacijų projektus, į lietuvių — latvių draugijas, santykiai buvo, palyginti, gana šalti. Koks menkniekis -- ir jau purkščia. Pralaimėjo tarptautines sporto rungtynes — diplomatiniai santykiai pavojuj. Ir taip toliau. O trim tautom bekovojant dėl nepriklausomybės, broliai latviai neigi susikibo su broliais lietuviais...

Laikai pasikeitė, ir štai mes visi esame tremtiniai Vokietijoje. Mūsų tarpe daug proto vyrų, daug politikų, daug tautos vadų. Ir latvių tarpe, ir estų. Politikai ragina bendradarbiauti, solidarizuoti vieni kitiems (tik per daug tyliai), o visuomenė daro savo. Vien balandžio 10-ji tesuartino šiek tiek visų trijų tautų visuomenes. Bet — tik tai dienai ir tik šiek tiek.

O dabar ir vėl grįžtama prie smulkių sąskaitėlių, prie menkniekėlių, komentuojama, ką pasakė ar padarė latvis ar estas, priskiriant žygdarbį, savaime aišku, visai tautai; pakalbama, pavydima, malama liežuviu, visai užmirštant bendrą reikalą ir bendras problemas. Taip pamažu randasi spraga, kuri vis gilėja ir platėja su tendencija pavirsti sunkiai per žengiamu grioviu. Tam, kas visą laiką tai stebi ir gal pats prisideda, nelieka nieko kito, kaip trinti rankas iš šėtoniško džiaugsmo.

O vis dėlto tikimės grįžti ir tam ruošiamės. Nekalbant jau apie tai, kad vieningomis jėgomis lengviau galima ko pasiekti (nors posakis ir banalus, bet teisingas), nejau įsivaizduojame gyvenimą savo tėvynėse izoliuotai nuo kaimynų? Ir tai tuo metu, kai kitur sudaromos Tarpmario ar kitaip jos būtų pavadintos, federacijos?

Dabar geriausias laikas susiartinti ir susipažinti. Gyvename stovyklose, vienas šalia kito — tai atneša palankamai blogo, bet galėtų ir ką nors gero duoti. Jei tik norėtume. Kodėl negalime, pavyzdžiui, suorganizuoti pabaltiečių susiartinimo vakarą arba kaip kitaip išvystyti susiartinimo bei susipažinimo darbą? Latviai iš savo pusės jį jau pradėjo. Latvių — lietuvių vienybės pirmininkas Julius Bračs (20a) Houhsen uebr Hameln, Nr. 27) jau kviečia atsišaukti buv. vienybės narius ir visus, kuriems rūpėtų susiartinimo darbas. O iš lietuvių pusės nieko. Tarytum mums tai nerūpėtų.

Kas nors turėtų organizuoti, kad susiartintų, ne tik centrai, bet ir visuomenė. Dabar vienkartinė proga taip artimai pažinti vieni kitus, jų papročius, kultūrą. Nepražiopsokime jos!

Vyresnieji gerai padarytų, jei šiuo atveju nepamirštų, bet paskatintų jaunimą (nors jis ir be to šioje srityje toliau nuėjo, negu jų tėvai). Gera, jei ateities kultūriniai ir politiniai darbuotojai bus susipažinę su tokiais pat iš savo kaimyninių kraštų, jei bus su jais susidraugavę. Jaunatvės draugystės ilgai tvėria, ir jos galėtų suartinti tautas labiau, negu bet kokios santarvės.

Tarp kitko, norisi pastebėti, kad laikraščių šauksmai devyniasdešimčia procentų, dėka tylaus visuomenės ir vadovybės susitarimo juos ignoruoti, lieka balsais, šaukianičais tyruose (šiuo atveju, lietuvių DP bendruomenėje). Ar teisingai daroma? Apsvarstykime ir tai.

Vyt.

POSĖDŽIAI

Kartas nuo karto duosime vieno mūsų žymaus žmogaus pamokančių minčių įvairiais gyvenimo klausimais. Tos minty nėra naujos, tačiau yra labai vertingos tuo, kad išplaukia iš šios mūsų asmenybės didžiulio praktiško patyrimo ir todėl tinka taikinti mūsų gyvenime. Red.

Lietuvis mėgsta posėdžiauti. Ir gaišina tam daug laiko dažnai visiškai be reikalo. Būtent: 1. Posėdžiai neprasideda punktualiai. Vadinasi, jų dalyviai laukia pradžios-be reikalo gaišindami laiką (išskiriant pavėluvusius, bet tie gaišina laiką kitiems) o tas yra tiesiog neleistina ir mažina posėdžio darbo našumą). 2. Posėdžių dalyviai kalba nepasiruošę. Dėl to kartojasi ir net pasitaiko, kad posėdžio metu visiškai keičia savo nusistatymą. Vadinas, be pagrindo plepėjo. Aptarinėti klausimą yra būtina ir naudinga, plepėti yra kenksmingas laiko gaišinimas visiems ir taip pat mažina posėdžio darbo našumą.

Kitų statutai (iš kurių daug ko mes galėtume pasimokyti) nusako, kad kiekvienam dalyviui tuo pat klausimu leidžiama kalbėti tik vieną kartą. Išimtis daroma pranešėjui. Kiekvienam jo keliamu klausimu leidžiama pasisakyti du kart: pradžioje ir pabaigoje. Rodos, yra suprantama kodėl.

Atsižvlegiant į mūsų įpročius, pas mus reikėtų leisti, tuo tarpu, kol priprasime prie tinkamos tvarkos, kalbėti du kart, o pranešėjui net tris, bet jokiu būdu ne daugiau.

Posėdžiai būna ir sąmoningai vilkinami. Tas vadinamą obstrukcija (kaip buvo Vienos, Austrijos parlamente, Reichsrate prieš Pirmąjį Pasaulinį Karą). Kalbėtojai turėjo teisę kalbėti kiek tik kas nori, vadinasi, užtraukti posėdžius be galo.

Kovoti su tuo yra galima statutiniai apribojant kalbėjimo laiką. Dabar vietoje „obstrukcijos" dažnai pasitaiko, jeigu taip galima pavadinti, „sabotažas". Sabotažu būtų galima pavadinti ginčai dėl dienotvarkės: įrašyti ar neįrašyti tokį, ar kitokį klausimą į posėdį, ką pirmiau svarstyti, ką atidėti, kompetencijų iškėlimas: ar galima, ar negalima tokį klausimą iš viso svarstyti. Veto teisė įgalina sbotuoti. Tą mes labai gerai galėtumėm pažinti iš mūsų Unijos istorijos laikų (liberum veto). Įsidėmėtina yra, kaip anglai auklėjančiai nuolat mini, jog tikimasi, kad turis veto teisę, jos npeavartos išviso (skautizmas). Sabotažas yra kiekvienas sąmoningas posėdžio svarstymo trukdymas, vilkinimas. Prieš sabotažą riekia kovoti demaskuojant sabotažininkus.

Reikia stengtis kalbėti kuo trumpiau. Tuo pratinama dalyvius klausyti. Kartoti kuo mažiau ir tik ten, kur būtina yra arba atkreipti reikalingą dėmesį, arba, kad įsitikintų kalbėtojas, kad jis yra teisingai suprastas. Žymiai geriau yra kalbėti, t. y. sakyti, negu skaityti. 1915 m. pavasarį buvau įsakytas Jūrininkų klube Helsinkyje padaryti pranešimą apie laivyno veiklą viso laivyno karininkijai. Viešai buvo tuomet kuo mažiausiai skelbiama, visi buvo ištroškę „žinių". Jaunas būdamas, buvau susirašęs visą tekstą. Nutariau papasakoti ir greta to paskaityti geriausias mano rašto ištraukas. Pastebėjau, jog visa paskaita vykusiai praėjo, bet nubluko skaityti posmai. Nuo to laiko įsidėjau sau į galvą, kad geriausiai yra kalbėti, o ne skaityti.

Nekalbėk net ir turiningiausiai ilgiau kaip valandą ir 15 minučių. Nuo ilgų kalbų klausytojas pavargsta, dėmesys nusilpsta. Pradedama žiovauti. Žiūrėk į auditoriją. Visa paskaita arba prakalba gali nublukti, užtęsiama „dar dešimčiai minučių", net su auditorijos pritarimu. Ilga paskaita reikalauja pertrau-

(Nukelta į 4 psl.)

Teresę Neumanaitę aplankius

Pranys Alšėnas

Dar gyvendami Lietuvoje, daug kas esame girdėję ar skaitę apie šių laikų stigmatizuotąją Teresę Neumanaitę. O daug daugiau žinių susirinkome apie ją, kuomet atsidūrėme Vokietijoje. Čia jau daugelis iš mūsų asmeniškai yra aplankę Neumanaitę, daug esame skaitę apie ją ir pan.

Žinoma, žmogaus prigimtis yra taip surėdyta, kad žodžiais jį sunku įtikinti, ypač toje srityje, kuri liečia mistinio pasaulio reiškinius. Tačiau, kaip ten bebūtų, vis dėlto kiekvienas žmogus turėtų skaitytis su tais faktais, kurie yra paremti autoritetingomis išvadomis ,oficialiais aktais ar pan.

Konnersreutho paslaptis, be abejonės, ir toliau lieka paslaptimi, bet tenka nepamiršti, kad vis dėlto apie tuos žmogaus protui sunkiai prieinamus reiškinius yra tarę žodį pasaulinio masto autoritetai: profesoriai, daktarai ir aukštieji dvasiškijos hierarchai.

Apie Teresę Neumanaitę yra prirašyta ištisa eilė knygų — kapitalinių veikalų ir juose prieinama bendra išvada, jog Konnersreuthe dedasi antgamtiniai dalykai ir kad tų reiškinių negalima išaiškinti hipnotizmu, mediumo galiomis, autosugestija ar pan.

Žinoma, kiekvienas žmogus, beskaitąs knygas ar besiklausąs žodinių referatų apie šią giliąją paslaptį, nėra įpareigojamas į juos įtikėti. Tuo labiau, kad ir pati bažnyčia į tokius dalykus žiūri labai atsargiai ir, nežiūrint daugybės rimtų išvedžiojimų bei tyrinėjimų, ji ligi šiol dėl Teresės nėra pareiškusi savo nusistatymo. Bažnyčia tuos įvykius leidžia visiems tirti ir komentuoti kaip kas išmano.

To paties žemiškojo smalsumo vedinas, ir aš labai apsidžiaugiau kai šių metų Didįjį Ketvirtadienį susidarė devynetos asmenų ekskursija ir išvykome į Konnersreuthą. Išvykome pamatyti tai, ką buvome girdėję ar skaitę iš kitų šaltinių. Seniau — su tokiomis ekskursijomis buvo blogiau. Norint aplankyti Teresę — reikėdavo guti iš Regensburgo vyskupo ordinariato raštišką liedimą. O tuos leidimus labai retai išduodavo. Šiuo metu tokie leidimai nebereikalingi, todėl Teresėlę visi gali aplankyti, kas tik nori.

Konnersreuthe

Teresės Neumanaitės gimtinė Konnersreuthas — yra nedidelė Oberpfalzo vietovė su apie 950 gyventojų. Tai yra vokiško stiliaus užkampinis bažnytkaimis, kuris teišgarsėjo tik tų antgamtinių įvykių dėka. O tie įvykiai — ir mus privertė pakelti sparnus ta kryptimi...

Nuo bažnyčios, maždaug už šimto metrų, stovi Teresės Neumanaitės vienaaukštis su salkute mūrinis namelis. Baroko stiliaus bažnytėlė, nors nedidelė, bet gana graži. Jon įėjęs žmogus mistiškai nusiteiki ir nejučiomis esi verčiamas sulenkti kelius prieš altorių ir pamaldžiai susikaupti.

Išklydę kiek toliau už bažnyčios ir Teresės namų, su nustebimu pamatėme apie puskapio trobesių griuvėsius. Kaip vėliau paaiškėjo, paskutinėmis karo dienomis, vokiečių esesininkų tankų daliny smarkiai apšaudė tą kaimą, turėdami tikslą sugriauti bažnyčią ir Neumanaitės namus, o taip pat ir ją pačią nužudyti. Tačiau bažnyčia, o taipogi Teresė Neumanaitė ir jų namai liko nesunaikinti, nors Neumanų namo buvo kliudytas stogas.

Vėliau užsukome į kleboniją aplankyti vietos klebono. Mus pasitiko žilutėlis senelis kunigo rūbuose, kuris dėl žilumo labai, o labai priminė mūsų Vaižgantą. Tas besišypsantis simpatiško veido kunigas — ir buvo Konners reutho klebonas Nabre. Toje vietoje jis klebonauja jau 37 metai, o iš viso — jau kunigauja 51 metus. (Pernai metais šventė 50-ties metų kunigavimo jubiliejų).

Bažnytinė vyriausybė šio senelio, matyt, sąmoningai niekur kitur nekelia, nes jis kūnu ir dvasia jau sunaugęs su Konnersreutho paslaptimi, o jo vedamas paslaptingųjų įvykių dienoraštis — ateityje bus geriausias liudininkas Teresės Neumanaitės gyvenimo byloj ...

Klebonas mielai mums paaiškino rytdienos pamaldų ir Teresės lankymo tvarką bei laiką ir mes, padėkoję už tai, grįžome į savo nakvynės vietą.

Laimingu sutapimu, pasirodė, kad mus apnakvindinusi šeimininkė yra vienmetė su Terese Neumanaite ir jos abi buvusios kaip mokslo, taip ir gyvenimo geriausios draugės.

Tuose namuose radome apsčiai literatūros apie Teresę, o be to, šeimininkė gyvu žodžiu daug ką papasakojo apie ją. Ant stalo tuojaus atsirado gana storų kapitalinių veikalų apie Konnresreutho paslaptį, kurių autoriais žymėjosi daktarai, profesoriai ir kiti autoritetingi asmenys. Taip pat radosi ir mažesnės apimties knygų bei laikraščių. Sis tas iš Teresės Neumanaites biografijos

Teresė Neumanaitė yra gimusi 1898 m. balandžio 9 dieną. Taigi, šiuo metu ji jau pradėjo penkiadešimtuosius metus. Ji augo šeimoje, kaip vyriausioji duktė iš dešimties vaikų. Tėvas — bažnytkaimio siuvėjas. Būdama neturtingų tėvų duktė — Teresė tegalėjo baigti tik pradžios mokyklą ir turėjo pati ieškoti sau pragyvneimo šaltinio. Ji tarnavo pas vietos ūkininkus kaip tarnaitė, kur tekdavo jai gana sunkiai dirbti.

Iš pat mažens Tresė buvusi labai pamaldi ir nepraleisdavusi trumpiausios laisvo laiko valandėlės neužsukusi į bažnyčią pasimelsti.

Betarnaujant jai pas tos pat pavardės ūkininką Neumann, 1918 m. tame ūkyje kilo gaisras. Gaisras išsiplėtė į naikinančios stichijos siaubą. Ugnis plėtėsi ir šlavė viską, kas pakeliui pakliuvo. Gaisro gesinime labai uoliai dalyvavo ir Teresė. Po ilgesnio gesinimo, visiškai išseko jos moteriškosios jėgos ir ji nugriuvo nuo kopėčių. Griūdama Teresė išsinarino stuburo slankstelius. Po šio nelaimingo įvykio, Neumanaitė turėjo atsigulti į lovą, o nuo čia ir prasidėjo visa jos kančių odisėja.

Besiplečiančios ir besikomplikuojančios įvairiausios ligos — Teresę ligos patale išlaikė net keletą metų. Po nelemto įvykio gaisro metu, ji viena ausimi apkurto, o po ketvertos metų — abiem akimis apako. Nuo ilgo gulėjimo lovoje — visame kūne buvo pragulėtos didžiulės žaizdos. Kaip teigia vietos gyventojai, ir rašoma knygose, Teresė yra iškentėjusi ilgiausią seriją visokiausių ligų. Per tuos ilgus metus ji nebegalėjo lankyti bažnyčios, bet nuoširdžiausiai meldėsi ligos patale.

Jau iš seniau Neumanaitė žinojo, kad Prancūzijoje buvo mirusi jauna, vos 24 metų amžiaus vienuolė, jos bendravardė Teresė Martin, kuri buvo vadinama Kūdikelio Jėzaus Teresėle. Teresė Neumanaitė daugiausia ir meldėsi į ją prašydama pas Dievą užtarimo.

1924 m. Popiežius Pijus XI-tasis Kūdikėlio Jėzaus Teresėlę paskelbė Palaimintąja. Tuomet Teresė Neumanaitė, po dviejų tamsos metų, praregėjo, o kuomet 1925 m. Popiežius Kūdikėlio Jėzaus Teresėlę paskelbė Šventąja — Teresė Neumanaitė pastebėjo stebuklingos šviesos apsireiškimą ir išgirdo Kūdikėlio Jėzaus Teresėlės balsą. Šv. Teresėlė jai pasakė: „Tu turėsi daug kentėti dvasinių kančių, bet fizinės ligos tave apleis". Tuomet Teresė Neumanaitė staiga išgijo ir pradingo visų kitų ligų simptomai. Žaizdos staiga užgijusios ir jų vietose nelikę nei žymių.

Po veik septynetos metų gulėjimo patale — Teresė pakilo iš lovos ir jau galėjo dirbti net visus fizinius darbus.

1926 m. Teresei Neumanaitei vėl atsivėrė didelė šono žaizda, o tų pat metų Didįjį Penktadienį — atsiradusios ir stigmos: pasirodė žaizdos rankų delnuose ir kojose. Vėliau prakiuro dešinysis petys ir atsirado visas žaizdų vainikas galvoje! Nuo tų metų Tresė pradėjo pergyventi Kristaus kančias, kurios tęsiasi ligi šių laikų. Sunkiausiai ji kenčia Didžiosiomis prieš velykinėmis dienomis, o ypatingai Didįjį Penktadienį.

Tuo laiku ji matanti ir pregyvenanti visą Kristaus Golgotos kelią nuo Alyvų ligi Kalvarijų kalno.

Teresės Neumanaitės gyvenime labiausiai charekteringas dalykas yra tas, kad ji nuo 1926 metų nič nieko nevalgo.

Apie tai tebūna leista man priminti vieną ištraukėlę iš didžiuljo 535 puslapių veikalo „Konersreuth im Lichte der Mystik und Psychologie", kurį 1936 m. parašė Dr. Josef Teodorowicz, Lembergo arkivyskupas.

Ten rašoma, kad nuo 1926 m. Teresė Neumanaitė nieko nevalgo. Ligi 1927 metų, esą, priimdama Šv. Komuniją, ji nurydavo tik mažytį šaukštelį vandens, kuriame būdavo vos 6—8 lašai, tačiau nuo 1927 m. Teresė ir nuo tų vandens lašų atsisakiusi.

Profesorius Mayer, kuris nuolat būdavęs Teresės namuose Arkivyskupui Dr. Teodorowicziui pasakojęs, kokį didelį susirūpinimą dėl dukters nevalgymo reiškusi motina. Ji sielodavosi, kad Teresė galinti mirti iš bado. Todėl ji net supykusi Teresę ragindavo valgyti per prievartą, bet duktė ir pykčio nepabūgusi — ji valgyti ir gerti visai atsisakė.

Dabar, žinoma, patiems nestebėjus šio reiškinio, daug kam kils abejonių ar tikrai Teresė per tiek metų nieko nevalgo ir negeria. Tad cituoju pastraipa iš kitos knygos „Mūsų laikų stigmatizuotoji", kurią parašė Vysk. Dr. Sigismund Waitz: (B. d.)

— Mums kaip tik tavęs ir trūko! — sušuko Matjošaitis, imdamas milžinišką sklidiną vyno taurę. — Už pasivėlavimą turėsi išgerti tris be eilės.

O Karaliūnas jam įvertė pusę kalakuto į sidabrinę lėkštę ir suriko tapšnodamas per petį, kaip ir anais laikais:

— Brolyti, geresnio kalakuto neiškeps nė tavo žmona!

— O tokio vyno tik čia gali gauti, — aiškino jam Matjošaitis, rodydamas bonką su kažin kokia keista pragariška etikete. — Nė iš tolo negali lyginti su Karazijaus birbizontu... Ak, tiesa, tu juk mėgsti karštą vyną... Mortute, pašildyk svečiui vyno. Kol atkeliavo, tur būt, sušalo, — kreipėsi jis į vieną patarnautoją ir gnybtelėjo jai į šoną, lygiai taip pat, kaip anais laikais, kai jie visi trys susitikdavo restorane.

— Mortutė? Kokia čia Mortutė? — paklausė Vaizgenis.

— Nagi ta pati, kuri pas tavo žmoną tarnavo, — nusijuokė Matjošaitis. — Bistri mergiotė!

Mortutė priėjo prie čia pat stovinčios matos virtuvėlės, supylė vyną į sidabrinį puodą ir, atsukusi gazą, jį užkaitė.

— Velnias nemelavo, viskas čia pas juos modernizuota, — pagalvojo Vaizgenis. — Atrodo, kad jūs čia neblogai gyvenate, — paskum jis kreipėsi į savo bičiulius.

— O, brolyti, mes čia gyvename karališkai, atsakė Karaliūnas, užsidegdamas didelį havanišką cigarą ir pavirsdamas į fotelį. — Apie ką mes svajojome būdami ant žemės, čia viską radome. Aš čia visą laiką galiu valgyti ką tik noriu, o Matjošaitis nesigaili vyno iš pragariško rūsio. O štai Mortutė, atsimeni, anais laikais buvo labai lipšni su berneliais: čia ji jų turi net per daug. Pragaras, mat, sutvarkytas pagal polinkius: čia gali patenkinti visus savo geidulius, kokių tik turėjai gyvenime... Bet tu valgyk ir gerk, mes paskum tau viską aprodysime. Ar tu jau turi kambarį?

— Dar ne... Aš mat čia laikinai, taip sakant, atvykau kaip turistas susipažinti su padėtimi...

— Tik laikinai? Turistas? — susižvalgė pragaro įnamiai. — Bet kas į pragarą patenka, tam paprastai grįžimo nebėra, nors iš čia nelabai kas ir nori išvykti.

Vaizgenis jiems atpasakojo savo pokalbį su velniu, ir draugų benupuolanti nuotaika vėl pasitaisė.

— Ak, šitaip, bet jei jau susidėjai su velniu, tai tu mūsų draugas, — papildė jam stiklą Matjošaitis.

(B. d.)

MINTIS

Kaip aušrai aušt ant žemės nakties tamsybės, o kad taip jau prašvistų ir Lietuvos dvasia. „Aušra"

PRAGYVENIMO SALYGOS KANADOJE

Viena lietuvė, kuri 1939 m. išvyko į JAV, dabar gyvena Kanadoje ir savo pažįstamiems DP rašo:

Galvoti apie tai, kad čia galima gauti darpo pagal savo specialybę, nė nemanykit. Jums viską sunku įsivaizduoti, kaip čia yra. Tik vieną turėkit galvoj, kad reikės dirbti fizinį darbą, kurį kiekvienas atvažiavęs atlieka, nebent turi turtingus gimines, kurie padeda įsikurti biznyje.

Turit susigyventi su ta mintim ir nebijoti darbo, tai bus viskas gerai. Čia visur darbininkai gerai uždirba, geriau kaip valdininkai raštinėje dirbdami. Darbininkai turi savo namus, automobilius; vasarą važiuoja atostogų į kurortus. Kitas dalykas: čia darbininkas neišskiriamas kaip Europoje. Jis turi lygias teises ir su juo skaitomasi; už vieno stalo sėdi ir darbininkas ir pulkininkas ir draugiškai šnekasi.

Aš sakau, jums sunku įsivaizduoti kokia čia demokratiška šalis, kol patys neįsitikinsit.

Pragyvenimas, palyginus su uždarbiu, labai pigus. Darbininkas uždirba mažiausiai 30 dolerių per savaitę. Geriausios mėsos svaras kainuoja 45 centus, duona — 10 c., cukrus — 8 c., kumpis — 60 c., vaisiai ir daržovės gaunami per visą žiemą. Apelsinų tuzinas kainuoja 35—50 centų, vynuogės dabar — 45 centai už svarą. Rūbai dabar pabrango; kur seniau suknelė kainavo 4—8 doleriai, dabar kainuoja 6—30 dolerių. Bet lietuvės beveik visos pačios pasisiuva ir daug pigiau kainuoja. Tas labai nesunku, nes perkama patronos — iškarpos savai išmierai ir ten viskas smulkiai paaiškinama.

Šis laiškas yra rašytas Toronte š. m. kovo 24 d.

Pirmoji pabaltiečių amatininku laida

Buxtehudėje suorganizuotoji Pabaltiečių Technikos Mokykla, pradėjusi savo darbą pernai lapkričio mėn. 1 d., šiemet gegužės mėnesį išleidžia savo pirmąją laidą. Baigusiems bus išduoti atitinkami Mokyklos baigimo pažymėjimai. Nors ir sunkiai pradžioje ši mokykla kūrėsi, bet daugelio asmenų pastangomis ir darbu ji baigia savo pirmuosius darbo metus. Mokyklą lankė apie 180 pabaltiečių jaunimo, tačiau didžiausias nuošimtis buvo lietuvių. Mokykloje veikė šie skyriai: radio, foto (vyrų ir moterų), elektrotechnikos, stalių, statybininkų, mechanikų, batsiuvių, siuvėjų (vyrų ir moterų) ir pritaikomojo meno. Iš bendrojo lavinimosi dalykų buvo dėstoma anglų kalba, matematika silpnesniesiems ir kt. Šalia teorijos, kiek galimybės leido, buvo atliekama ir praktika. Reikia pažymėti, kad Buxtehudės Technikos mokykla praktikavimosi atžvilgiu turėjo geresnes sąlygas, negu kurios kitos panašios rūšies mokyklos šioje ar kitose Vokietijos zonose. Čia mokiniai turėjo galimybę naudotis visa eile dirbtuvių, o šita aplinkybė išeitąjį dalyką padėjo daug tobuliau suprasti. Dėstomoji kalba mokykloje oficialiai buvo vokiečių, tačiau lietuviams klausytojams sudarant daugumą, daugelyje skyrių buvo dėstoma lietuviškai, kaip pvz., stalių, mechanikų, batsiuvių ir kt.

Tiek mokiniai, tiek mokomasis personalas pakankamai gerai yra aprūpinti gyvenamomis patalpomis bei maistu. Mokiniai gyvena bendrabučiuose (skyrium vyrai ir moterys) ir gauna dirbančiųjų maisto davinį. Ateityje, o taip pat dar šiemet mokiniams yra pažadėtos Unrros stipendijos, kad tuo būdu besimokantieji turėtų pinigų patiems svarbiesiems reikalams. Lietuviai mokiniai gražiai suorganizavę kultūrinį darbą, laisvalaikį skirdami lietuviškai dainai, sportui ir kt.

Naujuosius mokslo metus mokykla numato pradėti birželio mėn. pradžioje. Mokyklos vadovybė yra jau numačiusi naujiesiems metams darbo planą, o taip pat pasirūpinusi, kad mokyklos darbas nenutruktų ir tuo atveju, jei pabaltiečiai iš anglų okupacinės zonos būtų vežami į Angliją. Naujiems mokslo metams mokykloje numatyta apie 240 vietų. Be jau veikiančių skyrių, dar bus įsteigtas kulinarijos — namų ruošos skyrius, o taip pat radio ir elektrotechnikos skyriuose praktika bus pratęsta, kad mokiniai turėtų progos pakankamai pasipraktikuoti.

Daugelyje lietuvių stovyklų yra jaunimo, kuris galbūt neproduktingai praleidžia laiką, neišnaudodamas puikios progos šioje mokykloje įsigyti pagrindą kuriam nors naujam amatui, kuris labai pravers jam esant svetimame krašte, o dar labiau, sugrįžus savon tėvynėn. Daugelis čia turi puikios progos ir pasitobulinti, jei jau anksčiau kur nors yra kokio amato mokęsis. Gyvenimo ir darbo sąlygos mokykloje yra tikrai geros, lyginant jas su kitose stovyklose esamomis sąlygomis, todėl daugelis turėtų rimtai apsigalvoti, o taip pat ir bendruomenių komitetai, matydami jaunimą, reikalingą patarimo apsisprendžiant pasirinkti kurią nors praktišką profesiją, turėtų patarti, kad ši puiki proga pasimokyti nebūtų praleista. Prašymai, įstojant į mokyklą, jau galima siųsti vietinės Unros vardu (Unrra team 225, Buxtehudė). Mokyklai vadovauja prof. dr. V. Čepas (direktorius) ūkio ir techninis vedėjas, taut. lyderis inž. Bimberis, mokyklos reikalams iš Unrros paskirtas kap. Žibas.

S. N.

LTB ŠVIETIMO VALDYBOS PRANEŠIMAS GERB. MOKYTOJAMS.

Ryšium su laukiamais mūsų bendruomenės gyvenimo pasikeitimais Švietimo Valdyba prašo visus visų rūšių mokyklų gerb. Mokytojus ir vaikų darželių Auklėtojas, kurie šiuo metu nedirba švietimo įstaigose, pranešti Švietimo Valdybai savo adresus ir šias žinias: gimimo data, vieta, mokslo cenzas, mokytojo laipsnis, specialybė, kalbų mokėjimas, pedagoginis stažas, šeimos sudėtis.

Mokytojams, kuriems karo metu žuvo dokumentai, Švietimo Valdyba išduoda atitinkamus pažymėjimus. Taip pat bus išduoti mokytojo asmens liudijimai.

Kreiptis raštu į Švietimo Valdybą, (16) Kassel-Oberzwehren, Mattenberg D.P. Lager.

Šv. V-ba.

Lenkai grįžta iš Prancūzijos

Frankfurtas (Dena). Amerikiečių karinė valdžia vokiečių zonoje susitarė su Lenkijos vyriausybe, kad už praleidimą pervažiuoti lenkų traukinių per amerikiečių zoną bus su mokėta maždaug 250.000 dolerių. Traukiniais bus vežama 500.000 lenkų, kurie grįžta į tėvynę iš Prancūzijos.

Camberra. Australijos ministeris pirmininkas pasisakė už Australijos gyventojų padidinimą iki 20 mil. Kraštas esąs reikalingas emigrantų ir ne tik iš D. Britanijos, bet ir iš kitų kraštų. (N. de Fr.)

Gen. Rooks kelionė

Londonas. (BBC) Austrijos kancleris Figl priėmė dabar Vienoje besilankantį Unrros generalinį direktorių, generalmajorą Lowell Rooks ir dėkojo jam už Unrros suteiktą Austrijai paramą. Gen. Rooks žada aplankyti Čekoslovakiją, Lenkiją ir Baltgudiją.

— Lisabona. Ispanijos monarchistai, vadovaujami hercogo d'Albe, pasirašė Lisabonoje deklaraciją, kurioje protestuojama prieš Franko paskelbtą sosto įpėdinystės planą.

Tuo pačiu laiku sosto pretendentas Don Juan pareiškė Estolilėje, kad jis neremsiąs užsienio, kuris betkokiais būdais mėgintų kištis į Ispanijos vidaus reikalus.

(N. de F.)

Stockholmas. Romoje pasirašytas italų — švedų susitarimas dėl įsileidimo į Švediją kasmet 500 italų pramonės darbininkų ir technikų.

Londonas. (BBC) Naujasis de Gaulle judėjimas, pavadintas „Prancūzų tautos susivienijimu", jau turi 300.000 narių. Tačiau iki šiol neaišku kuriuo būdu de Gaulle mano pasiekti savo tikslą, o daugeliui neaišku ir patys tikslai. Prieš naująjį politinį judėjimą stojo kovon komunistai ir socialistai. Tik MRP (socialistinė krikščionių demokratų partija) rodo jam palankumo ir nedraudžia savo nariams jame dalyvauti.

Londonas. (BBC) Pandith Nehru savo paskutinėje kalboje pasisakė, jog nesąs priešingas, kad musulmonai sudarytų atskirą Pakistano valstybę, tik to sudarymo turi siekti legaliu būdu, bet ne jėga.

Roma. Ketvirtadienį tarp Italijos ir Anglijos buvo pasirašyta Romoje komerciai ir finansinė sutartis. (NF)

Muenchenas. Wallace lėktuvu atvyko į Paryžių. Aerodrome jį sutiko žymūs prancūzų komunistų partijos veikėjai.

Iš tarybinio gyvenimo

Dabartiniai Lietuvos ministeriai

Vilniškė „Tiesa" Nr. 66 1947. III. 19 d. skelbia Liteuvos TSR Aukščiausius Tarybos įstatymus dėl Lietuvos TSR Vyriausybės — Lietuvos Ministerių Tarybos sudarymo, kurion dabar įeina šie ministeriai:

Lietuvos TSR ministerių tarybos pirmininkas — Gedvilas Mečislovas;
pavaduotojas — Pisarevas Vasilijus;
pavaduotojas ir valst. plano komisijos p-kas — Šumauskas Motiejus;
pavaduotojas — Niunka Vladas,
pavaduotojas ir žemės ūkio ministeris — Liaudis Kazimieras;
pavaduotojas — Sokolovas Aleksandras;
pavaduotojas — Bereika Vaclovas;
pavaduotojas — Oleka Pranas;
Finansų ministeris — Drobnys Aleksandras;
Kinematografijos — Brošiskis Stasys;
Komunalinio ūkio — Svisčovas Jokubas;
Lengvosios pramonės — Teriošinas Teod.;
Maisto pramonės — Andraitis Kazys;
Mėsos ir pieno pramonės — Cygas Jonas;
Miško pramonės — Ponomariovas Aleks.;
Prekybos — Ivaškevičius Adolfas;
Socialinio aprūpinimo — Stumbrys Juozas;
Statybinių medž. pram.—Liubimcevas Nik.;
Statybos — Šeremetjevas Petras;
Sveikatos apsaugos — Penkauskas Bronius
Švietimo — Žiugžda Juozas;
Tarybinių ūkių — Augustinaitis Vladas;
Teisingumo — Blieka Jurgis;
Užsienio reikalų — Rotomskis Povilas;
Valstybės kontrolės — Tverkus Sigizm.
Valstybės saugumo — Jefimovas Dimitr.;
Vidaus reikalų — Bartašiūnas Juozas;
Vietinės pramonės — Kurys Povilas;
Žemės pramonės — Zasipkinas Andriejus;
Meno reik. v-bos v-kas — Nakaitis Juozas;
Kultūros — švietimo įstaigų komiteto pirmininkas — Nacas Eduardas.

Šį įstatymą pasirašė LTSR Aukščiausio prezidiumo p-kas J. Paleckis ir sekretorius J. Pupeikis. Dabartinių ministerių pavardės aiškiai parodo, kokie „lietuviai" valdo dabartinę Lietuvą.

POSĖDŽIAI

Atkelta iš 3 psl.)

kos 10—15 minučių. Dėl to teatre yra antraktai — pertraukos. Žmonės sustingsta be judėjimo. Ypač tas taikintina yra vaikams ir paaugliams, kurių prigimtis reiklauja bėginė ti, judėti.

Negalima dogmatizuoti, vadinasi nustatyti kietų taisyklių nei posėdžiams, nei paskaitoms, kaip pav. yra ceremonijoms, mišioms ir kt. Reikia derinti su apystovomis, bet nėra pageidaujama iš anksto suvaržyti visus.

Jei esi sudaręs programą, tvarką, eilę, tai nekils klausimo ką toliau daryti. Auditorija tai junta. Pirmininkaudamas pats kuo mažiau kalbėk. Sakyk tik tą, apie ką kiti visiškai nieko nežinotų, o apie ką labai reikalinga priminti. Tavo griežtumas priklauso nuo auditorijos — klausytojų. Čia nesi jiems viršinin ku — diktatorium, esi pagelbininku, kad dauguma suprastų ir sąmoningai spręstų. Sintetizuok, t.y. sumesk kitų nuomones. Reziumuok, t. y. pabrėžtinai pakartok kitų mintis, jų estraktą. Palaikyk drausmingumą, vadinasi, neleisk plepėti tarpusavyje. Stabdyk. Bet prisimink, kad dažnai plepalai tau bus ženklas, kad dalyviai yra posėdžio jau nuvarginti. Posėdis be pertraukos neturėtų tęstis ilgiau 2 valandų. Stebėk dalyvių nuovargį iš jų elgesio.

Mūsų blogas įprotis vėlintis į posėdžius mūsų pačių yra skatinamas, būtent: skiriamas, sakysim, 4 val. po piet posėdis su priera šu „kvorumui nesusirinkus, po valandos skiriamas antras teisėtas bet kuriam kvorumui susirinkus". Čia net du neigiami reiškiniai: vėlinkitės, nesilankykit. Reikėtų bent vieną išmesti. Jei jūs tokie dideli ponai (nors anglų ponai, pav. laiko punktualumą už savo gerą, teigiamą privalumą) ir norite vėlintis, leiskit jus prašyti už tą savo ydą pavargti bent kiek „maloněkite antram posėdžiui dar vieną kartą ateiti, arba atvažiuoti kitą dieną. O pirmam posėdyje būtų galima aptarti taip vadinamą „vermišėlį", vadinasi, pasikeisti nuomonėmis dėl neesminių, smulkių reikaliukų. Tuo būdu būtų sutrumpintas antras posėdis, kuriame būtų aptarti klausimėliai, balsuojami be ilgų debatų, tik papildomai išsitartų nedalyvavę pirmam posėdyje ir pranešėjas, klausimo kėlėjas. Tokiu būdu mes imtumės auklėjančios akcijos visuomenėje.

Kai posėdžiai yra periodiniai, t. y. organizacijoje, pirmininkas (ypač kai jis yra vyresnio amžiaus, arba aukštesnis hierarchijoje, turi stengtis daugiau įtraukti visus į darbą. Diskusijos yra naudingos, jeigu jos yra apgalvotos.

Balsavimas yra geresnis raštu. Tuomet kiekvienas balsuoja, arba pratinasi balsuoti savystoviai, o ne beždžionaudamas iš kaimyno. Lavink kiekvieno atsakomybės jausmą. Jokių asmeniškų ginčų!

Mes mokomės iš klaidų, nepasisekimų, reikia jas suprasti, įvertinti jų priežastis ir vėliau jų saugotis, vengti kartoti.

T. D.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

L.T.B. Memmingeno miesto skyr. ir L.T.B. moterų draugijos iniciatyva š. m. gegužės 4 d., Memmingenė, „Waldhorn" valgyklos salėje, ruošiamas Motinos dienos minėjimas.

Programa

1. Šeštadienį 3. 5. 47. Išpažintis.
2. Sekmadienį, 4. 5. 47. 11,30 val. pamaldos Laike pamaldų gėdos solo p. p. Bičkienė ir Daugėlienė, smuiku gros p. Zdanavičius J.

15 val. a) Motinos dienos minėjimo atidarymas „Waldhorn" valgyklos salėje;
b) Paskaita — p. Ald. Augustinavičienė;
c) Solo — p. Bičkienė;
d) Duetas — p. p. Bičkienė ir Daugėlienė; Solistams akomponuoja p. Vac. Kamanta
e) Smuikas — p. J. Zdanavičius. Solistams akomponuoja p. Vac. Kamantauskas.
f) Deklamacijos — p. p. A. Apeikienė ir Br. Velminskas;
g) eilėraščiai Motinai: Bendruom. vaikai.

Maloniai kviečiame Memmingeno miesto ir apskr. bendruomenės narius su vaikais kuo skaitlingiausiai dalyvauti pagerbiant mūsų motinas.

Visi dalyvaujantieji prašomi atsinešti puodukus nes minėjimo metu bus kukliomis vaišėmis pavaišinti.

Motinos dienos minėjimo komisija

Sąrasas DP laikraščių

1. „Eesti Rada" — Prof. Perandi — Augsburg-Hochfeld, Baltic Camp.
2. „Eesti Post" - Kalbus Arvo -- (14a) Geislingen (Steige), UNRRA Team 190.
3. „Pildipost" — Aino Kosesson — (14a) Geislingen (Steige), UNRRA Team 190.
4. „Sauksme" — Lejasmeijers Karlis — Kempten, Koenigstr. 4.
5. „Latviešu Zinas" — Klawsons Arwid— (14a) Esslingen a/Neckar, Uhlandstr. 8.
6. „Tėvzemė" — Berzinš Ludwiks — (16) Hanau, Lamboystr.
7. „Illustriertes Wort" — Eduard Raudupe — Augsburg-Haunstetten, Finkstr. 6.
8. „Lativija" — Liepe Aleksandras — Guenzburg, Buergermeisterlandmannplatz 7.
9. „Žiburiai" — Vitėnas Juozas — Augsburg-Hochfeld, Baltic Camp.
10. „Tėviškės Garsas" — Medardas Bavarskas — Schweinfurt.
11. „Mūsų Kelias" — D. Penikas — Dillingen a. d. D.
12. „Mintis" — Vasaitis Jonas — Memmingen, Postfach 110.
13. „Sloga" — Milorad Lukic — Muenchen 38, Kemptenstr. 27.
14. „Kronika" — Ponikiewski Jerzy — Eppstein, Launus (16) Hotel Bienberg
15. „Ukrajinska Trybuna" — Rasiczniak Wasyl — Muenchen, Dachauerstr. 9.
16. „Czas" Ilnyckyj Roman — Fuerth, Maxstrasse 13.
17. „Nasze Zyttia" — Kotowycz Pawlo — Augsburg, Ipejerstr. 1.

Pranešimas

Norintieji įsigyti dail. **Kulviečio** darbo lietuviškų kryžiukų prašomi kreiptis į Rutkūną, **Nuertingenas, Katharinenstr. 31** (Wuertmebrege), Amerikiečių zona.

SKELBIMAS

Baigiama spausdinti **Prof. S. Kolupailos** „HIDRAULIKA". Knyga apie 310 psl., spausdinta rotatorium, monogramos spaustuvėje.

Užsakymus siųsti J. Bulotai, Kempten (13b), Litauisches Lager, Postfach 229. Studentų Atstovybės ir L. T. Inžinierių D-jas prašome prisiųsti vardinius sąrašus. Atsiėmimo data bus pranešama asmeniškai.

UNRRA'os PAIESKOJIMŲ ĮSTAIGA AROLSENE PRIE KASSELIO IESKO SEKANČIUS ASMENIS:

ENDZIULAITIENĖ Augustė;
GERDVILAS Leonas;
KIUKYTĖ Marija, 19 metų, gyv. Vilniuje;
MICKEVIČIUS Pranas, 35 mtetų, gyv. Kaune;
MICKIENĖ Jadvyga, 25 metų, gyv. Telšiuose;
MILA Jonas, 74 metų, gyv. Daukniškiai;
MILA Voldemars, 34 metų, gyv. Daukniškiai;
MILIENĖ Elzbieta, 58 mt., gyv. Daukniškiai;
MIŠKINIENĖ Adelė, 39 mt., gyv. Gera/Tiur.;
PAUKŠTYS Alfonsas, 34 mt. iš Marijampolės
PODERIENĖ Janina, 36 metų, iš Bamberg;
POLESKYTĖ Elena, 32 metų, gyv. Vilniuje;
POLESKYTĖ Antanina, 27 metų, gyv. Kaune;
POLINAUSKAITĖ Regina, 23 mt. iš Gdynės
PULKJENĖ Elzbieta, 38 mtetų, iš Tauragės;
PUODŽIŪNIENĖ Leokadija; 38 metų, iš Bambergo;
PUODŽIŪNAS Kazys, 38 metų, gyv. Kaune;
PUODŽIŪNAS Klemensas, 50 metų, gyv. Utena;
PURAS Leopoldas, 35 metų, iš Linz/Donau;
STANKEVIČIUS Pranas;